MOKSLINIŲ TYRIMŲ BIUDŽETINIS FINANSAVIMAS LIETUVOJE – SVERTAI IR SIEKIAMYBĖS

Lietuvos mokslo taryba

Dr. Eugenijus Stumbrys,

Lietuvos mokslo tarybos Mokslo politikos ir analizės skyriaus vedėjas

Lietuvos mokslo taryba

Pranešimo turinys

- Mokslinių tyrimų biudžetinis finansavimas 2013–16 metais
- Ne konkursinis mokslinių tyrimų finansavimas 2013–16 metais
- Ne konkursinis mokslinių tyrimų finansavimas
- Ilgalaikės institucinės MTEP programos
- MTEP bazinis finansavimas

Lietuvos mokslo taryba

Valstybės biudžeto asignavimai moksliniams tyrimams pagal programas (pobūdį), mln. Eur

Mokslinių tyrimų biudžetinis finansavimas 2013–16 metais

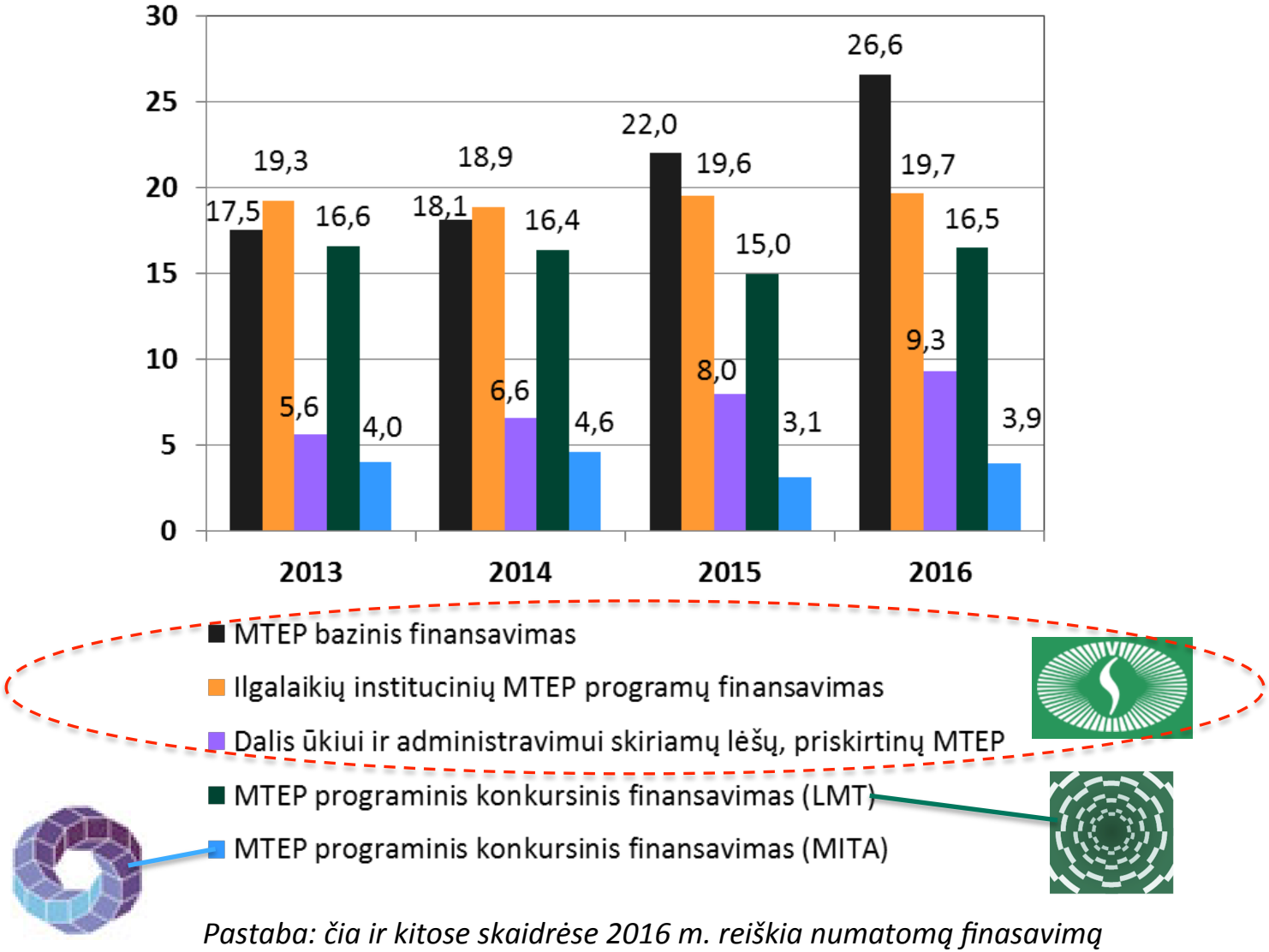

Pastaba: čia ir kitose skaidrėse 2016 m. reiškia numatomą finasavimą

Lietuvos mokslo taryba

Dalis valstybės biudžeto asignavimų universitetams (U) ir mokslinių tyrimų institutams (MTI) pagal programas (pobūdį), mln. Eur

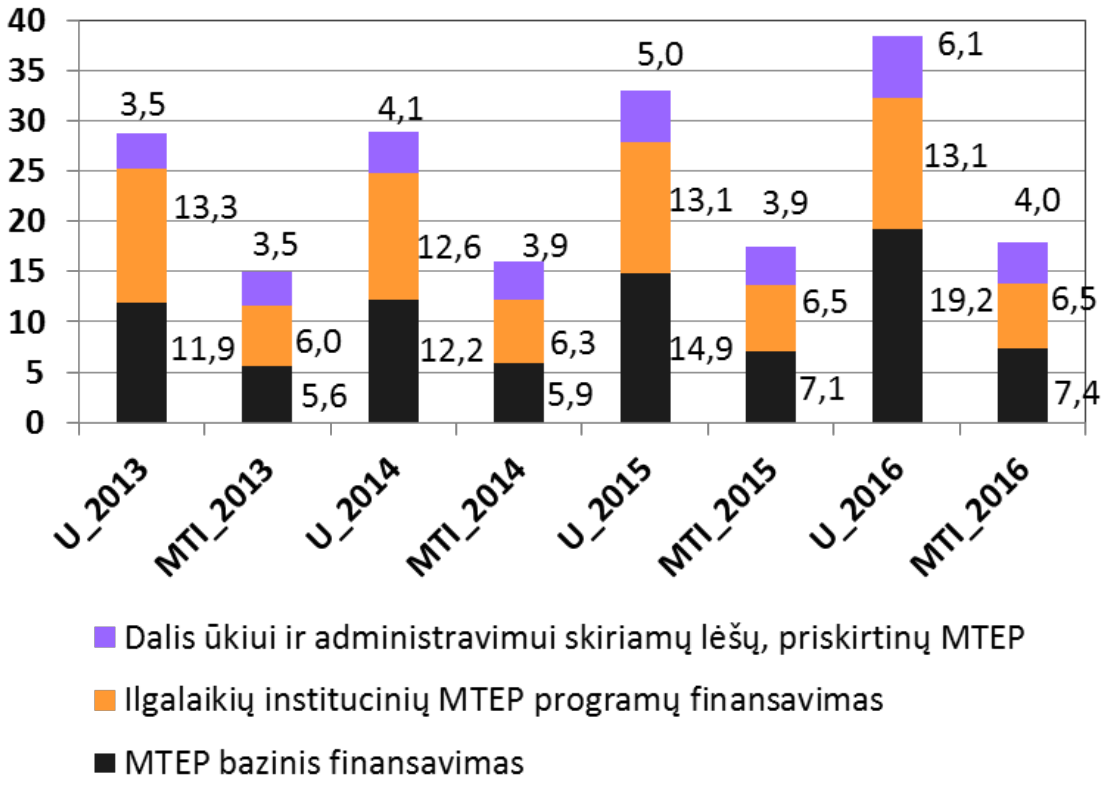

Ne konkursinis mokslinių tyrimų finansavimas 2013–16 metais

Lietuvos mokslo taryba

Ne konkursinis mokslinių tyrimų finansavimas

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 597 patvirtintas (nauja redakcija 2010 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1855) „Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų moksliniams tyrimams, eksperimentinei (socialinei, kultūrinei) plėtrai ir meno veiklai plėtoti valstybinėms mokslo ir studijų institucijoms skyrimo tvarkos aprašas“

Institucijai finansavimas MTEP apskaičiuojamas pagal jai priskirtus norminius etatus ir institucijos mokslo (meno) veiklos vertinimo rezultatus. Institucijos mokslo (meno) veiklos vertinimo rezultatai apima:

- ✓ mokslo (meno) darbus, įvertintus vadovaujantis švietimo ir mokslo ministro patvirtinta metodika,
- ✓ lėšas, gautas dalyvaujant tarptautinių mokslo programų projektuose,
- ✓ lėšas, gautas vykdant ūkio subjektų taikomųjų mokslinių tyrimų užsakymus.

Norminis etatas – vidutinė mokslo darbuotojo etatui skiriama lėšų suma, apskaičiuojama remiantis vidutiniais tarnybiniais mokslo darbuotojų atlyginimais.

Lietuvos mokslo taryba

Ilgalaikės institucinės MTEP programos

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. V-153 patvirtintas „Ilgalaikių institucinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros programų inicijavimo, tvirtinimo, vykdymo ir vertinimo tvarkos aprašas“.

Švietimo ir mokslo ministro tvirtinamos ilgalaikės institucinės MTEP programos paskirtis – užtikrinti nuoseklius, planingus, kryptingus, turinčius ilgalaikį poveikį ir būtinus valstybės ir visuomenės aktualioms problemoms spręsti MTEP darbus, kuriems reikalingos kolektyvinės tyrėjų pastangos ir kuriuos vykdo viena institucija (prireikus – su partneriais).

Ilgalaikės institucinės MTEP programos gali būti:

- ✓ inicijuotos mokslinių tyrimų instituto,
- ✓ inicijuotos Švietimo ir mokslo ministerijos

Lietuvos mokslo taryba

Ilgalaikės institucinės MTEP programos

Mokslinių tyrimų instituto inicijuota programa privalo turėti:

- ✓ pavadinimą,
- ✓ tikslus,
- ✓ uždavinius,
- ✓ metodologinį tyrimų pagrindimą,
- ✓ tyrimų etapus ir jų charakteristikas,
- ✓ detalų įgyvendinimo planą,
- ✓ numatomus rezultatus,
- ✓ rezultatų sklaidos priemones,
- ✓ numatomas lėšas,
- ✓ vykdymo laikotarpį,
- ✓ vadovą.

Švietimo ir mokslo ministerija inicijuoja ilgalaikę institucinę MTEP programą tuo atveju, kai identifikuojama valstybei ar visuomenei ypač aktuali ūkio, socialinė ar kultūros problema, kuri gali būti išsprendžiama vykdant ilgalaikę institucinę MTEP programą, tačiau šalyje nesama instituto, kurio mokslinės veiklos kryptys apimtų identifikuotą problematiką.

Švietimo ir mokslo ministerija suformuluotą problemą teikia Lietuvos mokslo tarybai, kuri pateiktą problemą detalizuoja, nustato programos tematiką, jos aprėptį, programos trukmę, skirtinas lėšas ir, suderinusi su ministerija, skelbia programos idėjų konkursą.

Mokslinių tyrimų instituto ar Švietimo ir mokslo ministerijos inicijuojamų programų projektus jų rengėjai teikia Lietuvos mokslo tarybai. Jinai jas įvertina (reikalui esant pasitelkusi užsienio ekspertus) ir teikia su išvadomis ministerijai tvirtinti.

Švietimo ir mokslo ministerija gali paprašyti suinteresuotų ministerijų išvadų dėl programos projekto.

Išnagrinėjęs Lietuvos mokslo tarybos vertinimo išvadas, rekomendacijas ir gautas suinteresuotų ministerijų išvadas, švietimo ir mokslo ministras priima sprendimą:

- ✓ patvirtinti programą,
- ✓ pasiūlyti programos rengėjui patikslinti programą pagal vertinimo išvadas ir rekomendacijas ,
- ✓ netvirtinti programos.

Lietuvos mokslo taryba

Mokslinių tyrimų institutų ilgalaikių institucinių MTEP programų skaičiai

Ilgalaikės institucinės MTEP programos

Humanitarinių ir socialinių mokslų institutai

Eil. Nr.	Mokslinių tyrimų institutas	Programų skaičius	Lėšos 2016 m., tūkst. Eur
1.	Lietuvos agrarinės ekonomikos institutas	2	131
2.	Lietuvos istorijos institutas	4	339
3.	Lietuvių kalbos institutas	4	350
4.	Lietuvos kultūros tyrimų institutas	4	285
5.	Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas	5	300
6.	Lietuvos socialinių tyrimų centras	3	134
7.	Lietuvos teisės institutas	2	128
	Iš viso	24	1667

Fizinių, žemės ūkio, biomedicinos ir technologijų mokslų institutai

Eil. Nr.	Mokslinių tyrimų institutas	Programų skaičius	Lėšos 2016 m., tūkst. Eur
1.	Gamtos tyrimų centras	5	906
2.	Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras	6	813
3.	Lietuvos energetikos institutas	6	957
4.	Inovatyvios medicinos centras	3	264
5.	Fizinių ir technologijos mokslų centras	8	1786
6.	Nacionalinis vėžio institutas	3	129
	Iš viso	31	4855

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. V-1128 (nauja redakcija 2015 m. vasario 5 d. įsakymo Nr. V-79) patvirtinta „Mokslo ir studijų institucijų mokslo (meno) darbų vertinimo metodika“

Institucijos mokslo (meno) veiklos vertinimo rezultatai apima:

- ✓ mokslo (meno) darbus, įvertintus vadovaujantis švietimo ir mokslo ministro patvirtinta metodika,
- ✓ lėšas, gautas dalyvaujant tarptautinių mokslo programų projektuose,
- ✓ lėšas, gautas vykdant ūkio subjektų taikomųjų mokslinių tyrimų užsakymus.

Kiekviena šių rezultatų kategorija vertinama šešiose mokslo srityse (H, S, P, A, B, T) ir menuose.

Mokslo (meno) darbai vertinami tiek formaliai, tiek ekspertiškai.

Lietuvos mokslo taryba

MTEP bazinis finansavimas

Iš viso buvo įteikta 2012–14 metais parengtų beveik 24 tūkst. darbų vienetų.

Mokslo darbų įteikta beveik 19,5 tūkst., tarptautinių projektų – virš 1,3 tūkst., užsakymų iš ūkio subjektų – virš 3,2 tūkst.

Vertino keturios ekspertų grupės, į kurias iš viso buvo įtraukta 60 ekspertų (mažiausia grupė – 9, didžiausia – 20 ekspertų).

Sudarytas mokslo žurnalų, kuriuose paskelbti straipsniai (PABT) neįskaitomi kaip 2012–14 m. II lygmens mokslo darbų rezultatai dėl to, kad žurnalo cituojamumo rodiklis yra dirbtinai padidintas, sąrašas[1]

[1] – tik tie žurnalai, kuriuose straipsnius 2012–14 m. paskelbė Lietuvos tyrėjai, o mokslo ir studijų institucijos juos teikė kaip fizinių, žemės ūkio, biomedicinos ir technologijos mokslo sričių vertintinus II lygmens mokslo darbus

Į sąrašą įtraukti 58 žurnalai, iš viso neįskaityti 628 straipsniai, iš jų dėl šio sąrašo – 570.

Lietuvos mokslo taryba

MTEP bazinis finansavimas

Mokslo ir studijų institucijų 2012–14 metų humanitarinių mokslų mokslinės veiklos rezultatai (taškais) pagal mokslo darbų rūšis

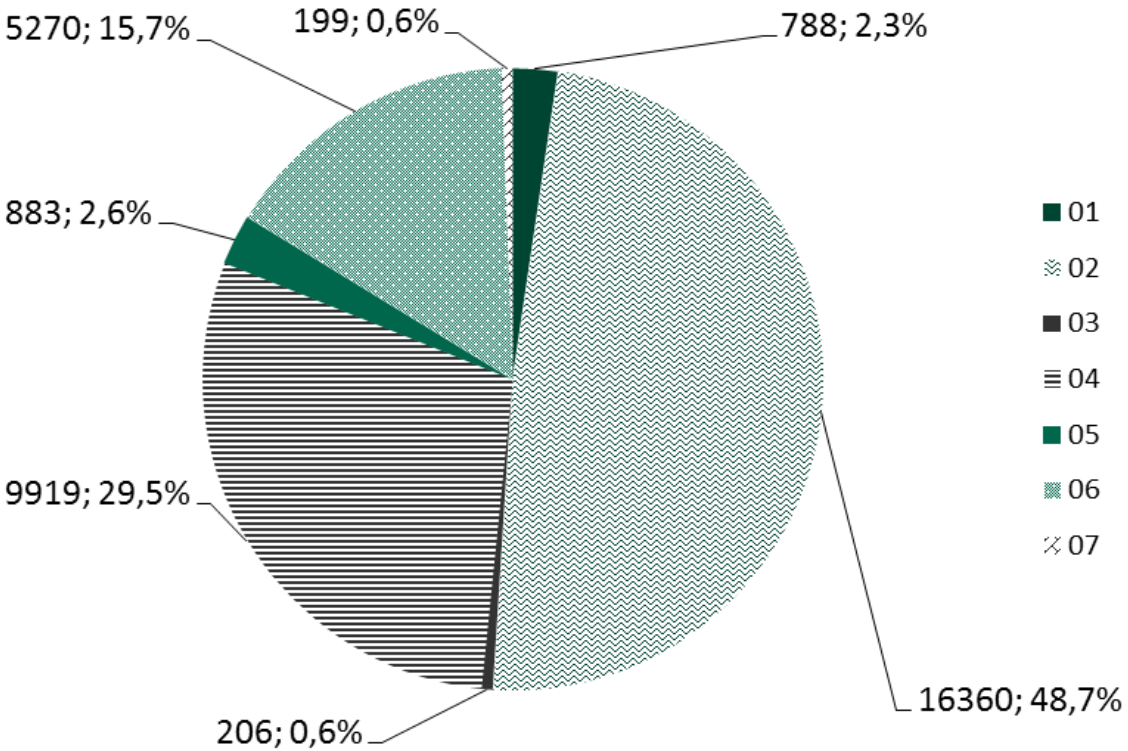

Kodas	Mokslo darbo rūšis
1	Tarptautiniu mastu pripažintų mokslo leidyklų išleistos monografijos ir knygų skyriai
2	Kitos mokslo monografijos, mokslo studijos, teoriniai, sintetiniai mokslo darbai
3	Mokslo straipsniai žurnaluose, turinčiuose cituojamumo rodiklį (Impact Factor)
4	Mokslo straipsniai, knygų skyriai, publikuoti recenzuojamuose leidiniuose
5	Kiti straipsniai, knygų skyriai, akademinės recenzijos ir pan. publikacijos su moksliniu aparatu mokslo, kultūros ir profesiniuose periodiniuose, tęstiniuose ir vienkartiniuose leidiniuose
6	Šaltinių publikacijos, moksliškai komentuoti vertimai, moksliniai žodynai, žinynai, enciklopedijos, (bio)bibliografijos, aukštųjų mokyklų vadovėliai
7	Socialinės, kultūrinės plėtros darbai

Lietuvos mokslo taryba

MTEP bazinis finansavimas

Mokslo ir studijų institucijų 2012–14 metų socialinių mokslų mokslinės veiklos rezultatai (taškais) pagal mokslo darbų rūšis

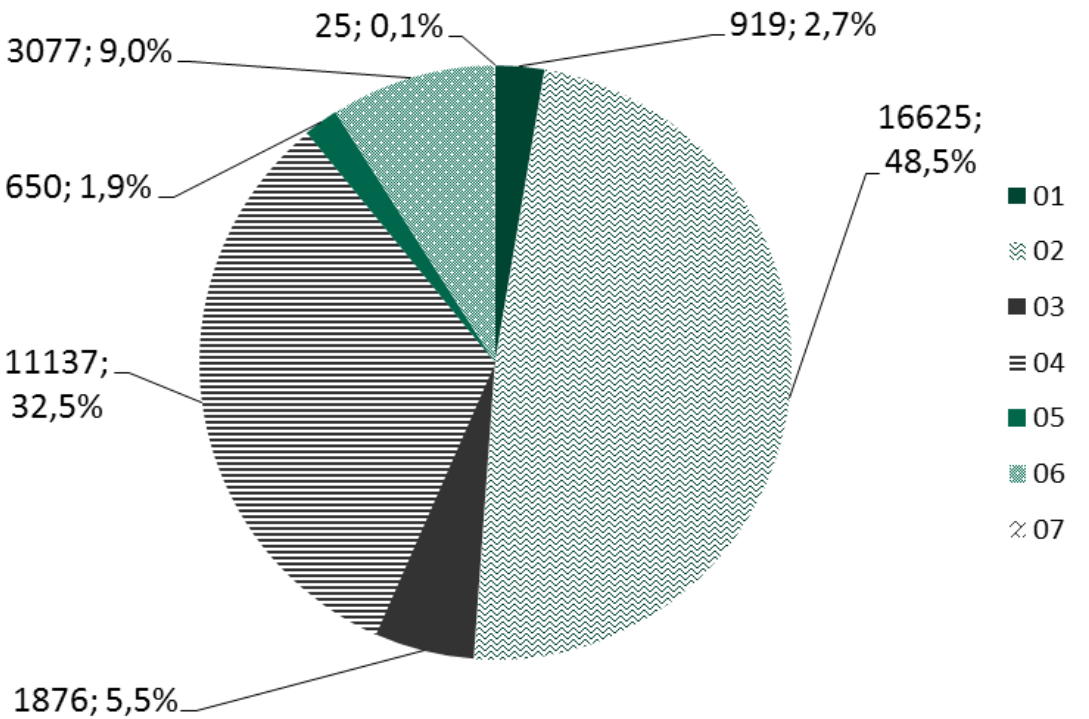

Kodas	Mokslo darbo rūšis
1	Tarptautiniu mastu pripažintų mokslo leidyklų išleistos monografijos ir knygų skyriai
2	Kitos mokslo monografijos, mokslo studijos, teoriniai, sintetiniai mokslo darbai
3	Mokslo straipsniai žurnaluose, turinčiuose cituojamumo rodiklį (Impact Factor)
4	Mokslo straipsniai, knygų skyriai, publikuoti recenzuojamuose leidiniuose
5	Kiti straipsniai, knygų skyriai, akademinės recenzijos ir pan. publikacijos su moksliniu aparatu mokslo, kultūros ir profesiniuose periodiniuose, tęstiniuose ir vienkartiniuose leidiniuose
6	Šaltinių publikacijos, moksliškai komentuoti vertimai, moksliniai žodynai, žinynai, enciklopedijos, (bio)bibliografijos, aukštųjų mokyklų vadovėliai
7	Socialinės, kultūrinės plėtros darbai

Lietuvos mokslo taryba

MTEP bazinis finansavimas

Mokslo ir studijų institucijų 2012–14 metų fizinių, žemės ūkio, biomedicinos ir technologijos mokslų mokslinės veiklos rezultatai (taškais) pagal mokslo darbų rūšis

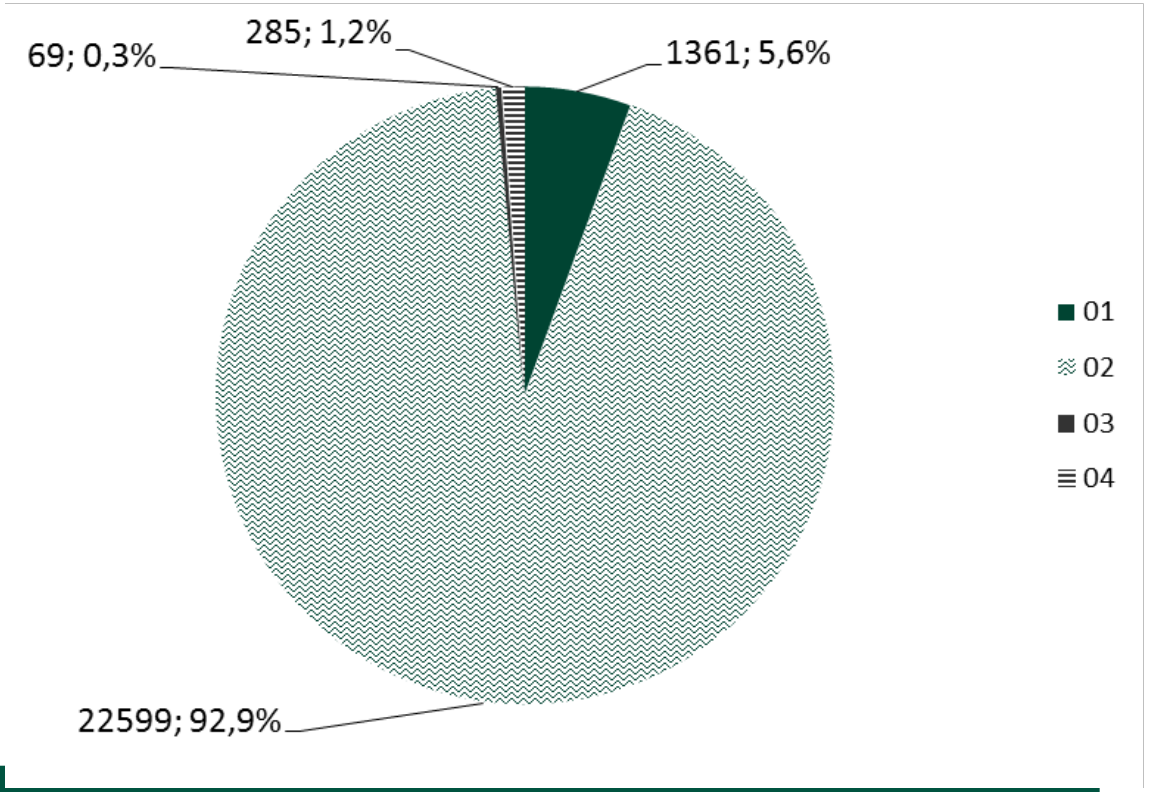

Kodas	Mokslo darbo rūšis
01	Tarptautiniu mastu pripažintų mokslo leidyklų išleistos monografijos ir knygų skyriai.
02	Mokslo straipsniai žurnaluose, kurių cituojamumo rodiklis (Impact Factor) yra didesnis už 20% nuo atitinkamos TR JCR mokslo kategorijos agreguotojo cituojamumo rodiklio
03	Europos patentų biure (EPO), JAV patentų ir prekių ženklų biure (USPTO) ar Japonijos patentų biure (JPO) išduoti patentai, kurių savininkai yra Lietuvos fiziniai ar juridiniai asmenys
04	Europos specializuotuose centruose tarptautinę ekspertizę praėjusios augalų veislės (pateikiami Reports on Technical Examination of the DUS Testing)

Lietuvos mokslo taryba

MTEP bazinis finansavimas

Mokslo ir studijų institucijų 2012–14 metų meninės veiklos rezultatai (taškais) pagal meno darbų rūšis

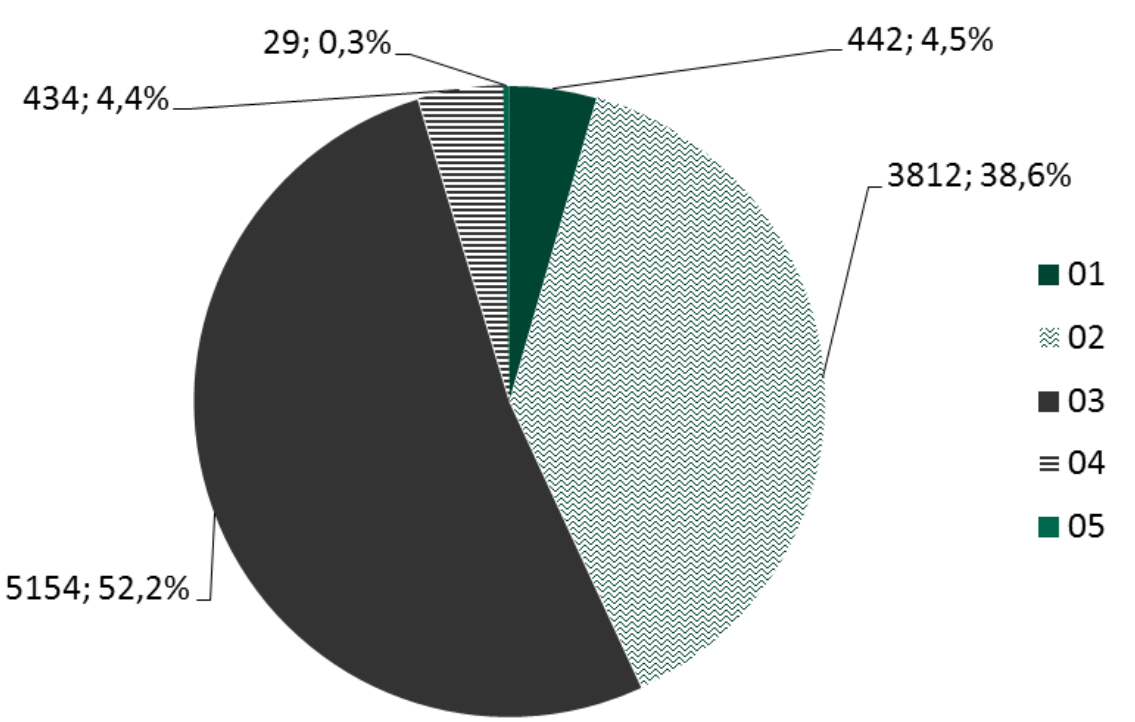

Kodas	Meno darbo rūšis
01	Prestižinis, pripažintas kontekstas ar leidinys
02	Plačiai žinomas kontekstas ar leidinys
03	Lokaliai žinomas kontekstas ar leidinys
04	Atlikimas ar paskelbimas, edukacinių renginių kuravimas ar moderavimas
05	Paskelbimas be mokslinio aparato, meno srities laidų skelbimas arba kuravimas

Lietuvos
mokslo
taryba

Dėkoju už dėmesį!